

IMPACTUL NEFAVORABIL PE TERMEN LUNG AL PERSISTENȚEI DISFUNȚIEI ENDOTELIALE LA PACIENȚII HIPERTENSIVI

Elisabeta Bădilă¹, Daniela Bartoș², Maria Dorobanțu³

Rezumat. Scopul studiului nostru a fost să apreciem dacă ameliorarea funcției endoteliale periferice, evaluată noninvasiv prin vasodilatația flux-mediată (FMD) la nivelul arterei brahiale, la pacienții hipertensivi necomplicați, se corelează cu un prognostic mai favorabil pe termen lung. Au fost incluși un număr de 170 subiecți cu HTA ușoară sau moderată, care nu urmau anterior nicio terapie și care, la evaluarea inițială a FMD a arătat o valoare <10%, concordantă cu prezența disfuncției endoteliale. După 6 luni de terapie, funcția endotelială a fost reevaluată și pacienții au fost împărțiți în 2 loturi: lotul I - 102 pacienți, la care FMD s-a ameliorat >10% și lotul II - 68 pacienți, la care disfuncția endotelială a persistat FMD ≤10%. Pacienții au fost urmăriți în continuare în medie 35,58 ± 1,522 luni. În timpul perioadei de urmărire, au fost înregistrate în total 17 evenimente cardiovasculare majore, acestea fiind mai frecvente în lotul pacienților la care disfuncția endotelială nu s-a ameliorat (11,6% vs 5,9%; p ≤ 0,028). Studiul demonstrează că persistența disfuncției endoteliale are un impact prognostic nefavorabil.

Cuvinte-cheie: disfuncție endotelială, vasodilatație flux-mediată, hipertensiune arterială, prognostic.

Abstract. The aim of our study was to assess whether the improvement of peripheral endothelial function, noninvasively estimated by flow-mediated vasodilation (FMD) at the brachial artery level, in patients with uncomplicated hypertension, is correlated with a more favorable prognosis on long term. A number of 170 subjects with mild to moderate hypertension, without previous treatment and with impaired FMD <10% (consistent with the presence of endothelial dysfunction) at baseline evaluation were included in our study. After 6 months of treatment, the endothelial function was reassessed and the patients were divided in 2 groups: I - 102 patients with significantly improved FMD (>10% relative to baseline) and II - 68 patients without significant changes in endothelial function (FMD ≤10%). The patients were followed for a mean period of 35,58 ± 1,522 months. During follow-up, a number of 17 major cardiovascular events were recorded. These events were more frequent in the second group, the one without improvement of endothelial dysfunction (11,6% vs 5,9%; p ≤ 0,028). This study demonstrates that the persistence of endothelial dysfunction has an unfavorable prognosis impact.

Keywords: endothelial dysfunction, flow-mediated vasodilation, hypertension, prognosis.

INTRODUCERE

Pacienții cu hipertensiune arterială (HTA) constituie un grup heterogen, cu prezentare clinică și paraclinică acoperind un spectru larg de manifestări, al căror prognostic este diferit, în funcție de parametrii multipli.

Disfuncția endotelială este implicată în fiziopatologia mai multor afecțiuni cardiovasculare, inclusiv a HTA, și a diabetului zaharat. Mecanismul central al disfuncției endoteliale este reprezentat de pierderea oxidului nitric (NO) bioactiv sintetizat de endoteliul vascular. În prezent, sunt folosite studii neinvazive pentru aprecierea funcției endoteliale, bazate în special pe

¹Dr. Elisabeta Bădilă, medic primar medicină internă, medic spec. cardiologie, șef de lucrări, Clinica de Medicină Internă și Cardiologie, U.M.F. „Carol Davila”, Spitalul Clinic de Urgență București.

²Conf. univ. dr. Daniela Bartoș, medic primar medicină internă și cardiologie, Clinica de Medicină Internă și Cardiologie, U.M.F. „Carol Davila”, Spitalul Clinic de Urgență București.

³Prof. univ. dr. Maria Dorobanțu, medic primar medicină internă și cardiologie, Clinica de Medicină Internă și Cardiologie, U.M.F. „Carol Davila”, Spitalul Clinic de Urgență București.